

BÚSETA Í SVEIT

AÐ HEFJA NAUTGRIPARÆKT/ MJÓLKURFRAMLEIÐSLU

Rafrænn vegvísir fyrir nýliða

Þessi vegvísir er ætlaður til að leiða þig skref fyrir skref gegnum umsókna- og tilkynningaferlið við upphaf búrekstrar. Einnig er hann ætlaður til að vísa þér á hvar upplýsingar og fróðleikur varðandi nautgriparækt/mjólkurframleiðslu er að finna á vefnum.

Í sumum tilfellum sérðu að líklegast er best að fá aðstoð ráðunautar við að sinna þeim umsóknum eða tilkynningum fyrir þig, svo þú getir varið tíma þínum í að byggja upp blómlegt bú.

SKREF FYRIR SKREF

Þínar glósur:

☐ ÞINGLÝSA KAUP-/LEIGUSAMNINGI

[Sýslumenn -þinglýsing skjala](#)

☐ SKRÁNING LÖGHEIMILIS

Skráning lögheimilis á bújörð er mjög mikilvæg.

[Þjóðskrá -Tilkynna flutning](#)

☐ TILKYNNING TIL SKATTAYFIRVALDA, TIL LAUNAGREIÐENDASKRÁR STAÐGREIÐSLU / VIRÐISAUKASKATTSSKRÁR

[Ríkisskattstjóri](#)

Tilkynna þarf ríkisskattstjóra um stofnun reksturs á kennitölu einstaklings eða fyrirtækis með því að sækja um virðisaukaskattsnúmer og láta skrá sig inn á launagreiðendaskrá eigi síðar en 8 dögum áður en starfsemi hefst.

☐ RAFRÆN SKILRÍKI

[Íslykill](#) Veitir aðgang að mikilvægum kerfum.

☐ ÞJÓNUSTUGÁTT MAST

[Þjónustugátt Mast](#) Umsóknir og tilkynningar á rafrænu formi.

Íslykillinn veitir aðgang að þjónustugátt Mast og þar þarf nýliði að standa skil á eftirfarandi atriðum.

Tilkynningu um :

- ☐ -breytingu á umráðamönnum búfjár
- ☐ -þátttöku í afurðaskýrsluhaldi í nautgriparækt
- ☐ -handhafaskráninug stuðningsgreiðslna í nautgriparækt

□ NÝSKRÁNING Á BÆNDATORG

Gott er að framkvæma nýskráningu á Bændatorg samhliða tilkynningu til MAST, með íslykli á vef Bændasamtaka Íslands www.bondi.is. Efst í hægra horninu er valið Bændatorg og nýr notandi.

Bændatorg er vefsvæði sem allir bændur eiga að geta fengið aðgang að. Þegar þeir hafa skráð sig þar inn, sbr. hér á undan geta þeir farið þaðan beint inn í þau skýrsluhaldskerfi, sem þeir hafa fengið aðgang að og tengd eru torginu, án þess að skrá sig inn í þau sérstaklega. Þegar búið er að opna ákveðið kerfi (t.d. www.fjarvis.is eða www.huppa.is) fyrir bónda getur hann farið á Bændatorgið og valið kerfið sem hann ætlar að fara í með því að smella á heiti þess á stað sem heitir **Síðan mín**. Inni á torginu eru einnig ýmiss konar skilaboð og fréttir sem tengjast kerfunum. Einnig má þar finna rafræn skjöl sem eru m.a. unnin af ráðunautum fyrir viðkomandi bónda.

SKÝRSLUHALD

Skýrsluhald í nautgriparækt á sér langa sögu og er grunnur upplýsingaöflunar fyrir ræktunarstarfið í mjólkurframleiðslunni. Ábati þess að vera þátttakandi í skýrsluhaldinu er mikill. Ræktun heima á hverju búi verður markvissari fyrir utan að stuðningsgreiðslur fást ekki greiddar nema um þátttöku í skýrsluhaldi sé að ræða.

Sótt er um aðgang að HUPPU undir **Bændatorg**.

Til þess að fá aðgang að Huppu þarf viðkomandi að vera búinn að skrá sig sem umráðamann nautgripa hjá MAST.

Úr reglugerð:

Eftirfarandi skal skrá eða vera til staðar í afurðaskýrsluhaldi auk upplýsinga sem eru skráðar í hjarðbók búsins (lágmarkskröfur):

1. Afdrif fangs hjá öllum kúm og kvígum.
2. Burðardagur kúa og kvígna, fjöldi fæddra kálfa og afdrif þeirra.
3. Fallþungi og gæðaflokkun allra sláturgripa, sem byggir á innlesnum sláturgögnum frá sláturhúsum.
4. Ástæða afsetningar kúa og kvígna og að fylgt sé tímamörkum um skráningar sem tilgreind eru í gildandi reglugerð um merkingar búfjár.
5. Nyt allra mjólkandi kúa (mjólkurskýrsla) í hverjum mánuði fyrir 11. næsta mánaðar eftir mælingarmánuð.
6. Niðurstöður kýrsýna (mjólkursýni) úr öllum mjólkandi kúm sem mjólkurframleiðendur skulu taka tvisvar sinnum í hverjum ársfjórðungi. Mjólkursýni skal taka með viðurkenndum hætti og sýna þverskurð af mjólkinni úr viðkomandi kú.

Framleiðendur skulu staðfesta skýrsluhaldsupplýsingar í síðasta lagi **10. hvers mánaðar** fyrir síðastliðinn mánuð og á það jafnt við um mjólkurframleiðendur sem og þá sem eingöngu stunda kjötframleiðslu. Það er gert í Huppukerfinu undir því sem heitir "Lögbundið skýrsluhald" í valmynd kerfisins.

STUÐNINGSGREIÐSLUR NAUTGRIPARÆKTAR

Reglugerð um stuðning í nautgriparækt

Reglugerð þessi gildir um stuðningsgreiðslur í nautgriparækt, svo sem greiðslur út á greiðslumark, greiðslur fyrir innvegna mjólk, gripagreiðslur, greiðslur til framleiðenda nautakjöts og fjárfestingastuðning, samkvæmt samningi um starfsskilyrði nautgriparæktar dags. 19. febrúar 2016.

Stuðningsgreiðslur vegna mjólkurframleiðslunnar eru þrískiptar; greiðslur út á greiðslumark viðkomandi bús, greiðslur út á innvegna mjólk í afurðastöð og loks gripagreiðslur.

GREIÐSLUMARK MJÓLKUR

Beingreiðslur greiðast úr ríkissjóði til handhafa í samræmi við greiðslumark lögbýlisins eins og það er á hverjum tíma. Greitt er fyrsta virkan dag hvers mánaðar. Frekari upplýsingar um greiðslumark eru í [Reglugerð um stuðning í nautgriparækt](#).

INNVEGIN MJÓLK

Greiðslur á innvegna mjólk eru greiddar mánaðarlega á alla innvegna mjólk og eru ekki háðar greiðslumarki.

GRIPAGREIÐSLUR

Hlutdeild hvers framleiðanda í heildarframlagi til gripagreiðslna á hverju verðlagsári fer eftir fjölda árskúa samkvæmt afurðaskýrsluhaldi hans. Frekari upplýsingar um gripagreiðslur eru í [Reglugerð um stuðning í nautgriparækt](#).

NAUTAKJÖTSFRAMLEIÐSLA -SLÁTURÁLAG

Fjárhæð sem ráðstafað er til að greiða sláturálag á nautakjöt skiptist jafnt á þá skrokka sem uppfylla eftirfarandi gæðakröfur:

- Lágmarksþyngd skrokks sé 250 kg.
- Nautakjöt falli ekki í EUROP gæðaflokk P og P-.
- Gripur sé yngri en 30 mánaða.

FJÁRFESTINGARSTUÐNINGUR

Greidd eru framlög til fjárfestingastuðnings í nautgriparækt. Markmið stuðningsins er að hraða því að framleiðendur standist kröfur samkvæmt gildandi reglugerð um velferð nautgripa.

Reglugerð um stuðning í nautgriparækt

JARÐRÆKTARSTYRKUR OG LANDGREIÐSLUR

Úr reglugerð:

Ár hvert auglýsir Matvælastofnun eftir umsækjendum um framlög. Umsóknum skal skila inn í rafrænt umsóknarkerfi Matvælastofnunar á Bændatorgi, eigi síðar en **20. október** ár hvert vegna framkvæmda á yfirstandandi ári.

Skilyrði fyrir veitingu stuðnings eru að eftirfarandi upplýsingar séu skráðar um hverja spildu í jarðræktarskýrsluhaldið Jörð:

1. Nafn og/eða númer spildu.
2. Hnitsetning spildu byggð á landupplýsingakerfi (LUK) sem byggir á stafrænu túnkorti. Túnkortið á að sýna nákvæmlega þær ræktunarspildur sem eru grundvöllur að styrkjum.
3. Ræktun, þ.e. gras, grænófóður, korn, olíujurtir eða útiræktað grænmeti.
4. Tegund og yrki, þegar sótt er um jarðræktarstyrk.
5. Stærð spildu í hekturum.
6. Ræktunarár, ef ræktað síðastliðin 5 ár.
7. Dagsetning sáningar, ef sótt er um jarðræktarstyrk.
8. Dagsetning uppskeru.
9. Dagsetning slátta.

Heildaruppskera í kg þurrefnis fyrir hverja spildu.

Heildaruppskeru í kg af útiræktuðu grænmeti.

Heildarfjöldi uppskorinna hektara, ef sótt er um landgreiðslur.

Þegar metið er hvort túnkort er fullnægjandi skal Matvælastofnun byggja það mat á því hvort fagaðili hafi teiknað og mælt viðkomandi ræktun með viðurkenndum aðferðum.

Sótt er um aðgang að **Jörð** undir **Bændatorg**.

Reglugerð um almennan stuðning við landbúnað

NÝLIÐUNARSTUÐNINGUR

Matvælastofnun ráðstafar fjármunum til nýliðunarstuðnings. Markmið stuðningsins er að aðstoða nýliða við að hefja búskap og auðvelda ættliðaskipti í landbúnaði.

Reglugerð um almennan stuðning við landbúnað

LÍFRÆN FRAMLEIÐSLA

Matvælastofnun ráðstafar þeim fjármunum sem ætlaðir eru til að styðja við aðlögun að lífrænum framleiðsluháttum.

Reglugerð um almennan stuðning við landbúnað

MERKING BÚFJÁR

Umráðamaður búfjár ber ábyrgð á að allt búfé hans sé merkt með viðurkenndum merkjum sem fylgja eiga hverju dýri alla ævi þess.

[Mark -einstaklingsmerkingar](#) Merkjapöntunarforrit sem hefur sama aðgang og skýrsluhaldsforrit BÍ.

Starfsmenn RML panta einnig merki fyrir bændur gegn gjaldi ef þörf krefur.

SALA OG KAUP Á GRIPUM

Sækja þarf um leyfi til MAST ef flytja á nautgripi til lífs milli varnarhólfa.

[Þjónustugátt Mast](#) Umsóknir á rafrænu formi.

☐ MJÓLKURFRAMLEIÐSLA

Allir mjólkurframleiðendur þurfa mjólkursöluleyfi til að geta framleitt mjólk til sölu. Leyfið veitir héraðsdýralæknir og er hægt að sækja um það í gegnum Þjónustugátt MAST.

Allir sem leggja mjólk inn í samlag þurfa að fá sérstakt innleggsnúmer hjá sinni afurðastöð.

[Auðhumla Samvinnufélag mjólkurframleiðenda](#)

Á vef Auðhumlu er undirsvæði sem heitir „[Þjónustuveita bændu](#)“. Þar er að finna fróðleik um gæðamál í mjólkurframleiðslunni, reglugerðir sem hana snerta og ýmislegt fleira.

☐ SKRÁNING BÚFJÁRFJÖLDA OG FÓÐURBIRGÐA

Skila skal haustskýrslu um búfjáreign, fóður og landstærðir til MAST í gegnum vefinn www.bustofn.is fyrir **20. nóvember**.

Þeir bændur sem ekki gera það sjálfir geta fengið aðstoð starfsmanna RML sem ganga frá skýrslunni gegn gjaldi.

☐ EFTIRLIT MEÐ NAUTGRIPARÆKT

MAST hefur eftirlit með nautgriparækt og má lesa um það hér. [MAST -eftirlit](#)

☐ DÝRAHEILBRIGÐI

Upplýsingar um dýralæknþjónustu á þínu svæði á vef MAST. [Vaktsími dýralækna](#)

Upplýsingar um smitvarnir vegna búfjársjúkdóma og varnarhólf á vef MAST. [Smitvarnir](#)

☐ VELFERÐ OG AÐBÚNAÐUR

[Reglugerð um velferð nautgripa](#)

☐ FÉLAGSMÁL

[Landssamband kúabænda](#)

☐ BÚREKSTUR / BÓKHALD

[Bændasamtök Íslands](#)

[Dk-Búbót](#)

TILKYNNINGA- OG UMSÓKNARFRESTIR Í TÍMARÖÐ:

15. janúar Frestur vegna innlausnar greiðslumarks. Umsóknarfrestur um kaup greiðslumarks	1. febrúar Gott að huga að skilum á fyrri kýrsýnum á fyrsta ársfjórðungi	15. mars Frestur vegna innlausnar greiðslumarks. Umsóknarfrestur um kaup greiðslumarks	30. mars Síðasti dagur til að skila inn seinni kýrsýnum á fyrsta ársfjórðungi. Sýni sem næst að greina fyrir 15. apríl má þó telja til sýna frá fyrsta ársfjórðungi
31. mars Umsóknarfrestur um fjárfestingastuðning	1. maí Gott að huga að skilum á fyrri kýrsýnum á öðrum ársfjórðungi	15. maí Umsóknarfrestur vegna styrkja til aðlögunar að lífrænni framleiðslu	1. júní Umsóknarfrestur fyrir nýliðunarstuðning
30. júní Síðasti dagur til að skila inn seinni kýrsýnum á öðrum ársfjórðungi. Sýni sem næst að greina fyrir 15. júlí má þó telja til sýna frá öðrum ársfjórðungi	15. júlí Frestur vegna beiðni um innlausn greiðslumarks / umsóknar um kaup greiðslumarks	1. ágúst Gott að huga að skilum á fyrri kýrsýnum á þriðja ársfjórðungi	15. september Frestur vegna beiðni um innlausn greiðslumarks / umsóknar um kaup greiðslumarks
30. september Síðasti dagur til að skila inn seinni kýrsýnum á þriðja ársfjórðungi. Sýni sem næst að greina fyrir 15. október má þó telja til sýna frá þriðja ársfjórðungi	20. október Umsóknarfrestur fyrir Jarðræktarstyrk og Landgreiðslur Skilafrestur tjónaskýrslu vegna ágangs álfta og gæsa	1. nóvember Gott að huga að skilum á fyrri kýrsýnum á fjórða ársfjórðungi	20. nóvember Skil á Haustskýrslu um búfjáreign, fóður og landstærðir til MAST
31. desember Síðasti dagur til að skila inn seinni kýrsýnum á fjórða ársfjórðungi. Sýni sem næst að greina fyrir 15. janúar má telja til sýna frá fjórða ársfjórðungi þess árs sem er að enda			